

[Frede Nielsen.]

hvilken Ret vil man udelukke en saa stor Kommune som Broager med 5 000 Indbyggere og mange Tyskere, med hvilken Ret vil man udelukke en saa stærkt blandet Kommune som Tinglev og andre Sogne langs med Grænsen, der møder med nogle og tredive Procent Tyskhed? Jeg tror, jeg kan sige, det vilde være et aldeles uholdbart Forslag, og jeg tør endvidere sige — saadan ser jeg paa det i hvert Fald —, at de Konservative maa prise sig lykkelige over, at de ikke har Magt til at gennemføre det Forslag. Jeg tror, at Ansvarret vilde blive højst ubehageligt for dem. Jeg kan heller ikke tænke mig andet end, at de Konservative maa have faaet visse alvorlige Skrupler efter Mødet i Aabenraa for nogle faa Dage siden, hvor hele det store sønderjyske Amtsudvalg paa nær to gik imod den konservative Indstilling i Kommissionen og sluttede sig til Flertalslinien.

Vi hævder ikke fra sønderjysk Side, at dette skal være en særlig sønderjysk Afgørelse; vi erkender naturligvis, at det her drejer sig om saa store og vigtige Problemer, at det er hele Folket — det vil nu her sige hele Rigsdagen —, der træffer Afgørelsen. Det er ganske klart. Men jeg tror ikke, at nogen vil bestride, at Sønderjyderne, der har haft Problemet at kæmpe med hele Tiden, og som ogsaa skal arbejde med Forholdene, har Krav paa Opmærksomhed over for deres Stillingtagen, og enhver, der kender Forholdene i Sønderjylland, ved, at en aldeles overvældende Del af den sønderjyske Befolkning gaar ind for Flertallets Linie, gaar ind for den Linie, som bærer dette Lovforslag. Kreds efter Kreds, Møde efter Møde i Sønderjylland har sluttet op om denne Linie, samtlige overordnede Skolemænd i Sønderjylland, saa vidt jeg ved paa nær en eneste, er gaaet ind for denne Linie. Det kan ikke være andet, end at det maa dog gøre et vist Indtryk, at Opfattelsen i Sønderjylland saa enstemmigt ligger paa denne Linie.

Man har i Kommissionen flere Gange fra Mindretallets Side, og jeg har ogsaa hørt det underhaanden, naar man har talt om disse Ting, været tilbøjelig til at sige, at den Linie, vi holder, det Standpunkt, vi har taget, det Standpunkt, som det overvældende Antal af Sønderjyder staar paa,

er dikteret af en Stemning. Jeg ved ikke, med hvilken Ret man bruger den Vending, med hvilken Ret man vil sige, at maaske 90 pCt. af Sønderjyderne lader deres Holdning og Standpunkt diktere af Stemninger, medens det Standpunkt, man selv indtager, naturligvis er præget af høj Fornuft og klar Overvejelse. Jeg tror, man skulde gaa væk fra den Maade at argumentere paa.

Hvis man ser paa Udviklingen for den sønderjyske Skoles Vedkommende i de 25 Aar, der nu er gaaet efter Genforeningen, vil man se, at en bestandig Strid om Skolens Rammer og Opbygning slaar igennem som et bærende Træk. Gangen har sædvanligvis været den, at man har rejst Krav om et eller andet fra tysk Side, maaske har man saa i første Omgang faaet en dansk Afvisning, men saa er der rejst fornyede Krav, og derefter har man faaet en dansk Indrømmelse. Saadan er det gaaet den ene Gang efter den anden, og Resultatet er det, at Skolen i Sønderjylland aldrig har været helt i Ro, altid har været skiftende, altid har været ude for Ændringer. Saadan maa Forholdet ikke blive i Fremtiden. Den Linie, som vi ønsker at følge, er den fra første Færd at give Tyskerne alt, hvad vi skønner ret og rimeligt, men saa heller ikke mere, ikke acceptere, at Tovtrækningen kan begynde igen, og dér finder jeg, at Flertalsforslaget, det Forslag, som den højtærede Undervisningsminister nu har forelagt, lettere opfylder det Maal, vi har, saa at sige at laase Skoleordningen fast. Jeg tror jeg tør sige, at dette Forslag byder færre Gnidsningsflader, færre Konfliktmuligheder end de Forslag, som er kommet frem fra anden Side.

Skolearbejdet i Sønderjylland har lidt under den bestandige Uro. Den sønderjyske Skole trænger til Ro og Fasthed, og det maa vi give den nu. Det er min Overbevisning, at Flertalsforslaget ikke blot vil være passende med de Krav, der er nu, men at det ogsaa vil kunne staa for Historien. Vi sætter med dette Forslag intet til af Danskens Respekt for Frihed og Menneskeret, men vi imødekommer samtidig i langt højere Grad end før Nødvendigheden af at styrke den statsbetyggende Linie.

Med Hensyn til det andet Lovforslag, Forslaget om Forlængelse af den midlertidige Ordning, maa jeg sige, at vi hilser med